

Förslag till uppdaterad Översiktsplan för Skara kommun, upprättad i maj 2004 Samrådsredogörelse

---

Remissförfarande

Ett förslag till uppdaterad översiktsplan för Skara kommun, upprättat i maj 2004, har sänts på samrådsremiss enligt PBL (plan- och bygglagen) 4:3 i enlighet med särskild sändlista.

Remiss-svar och revideringar

De revideringar som gjorts anges med grå bakgrundston i texten.

Vattenfall Eldistribution AB och Falköpings kommun har inget att erinra. Barn- och utbildningsnämnden avstår från yttrande.

Rådhuset Skara AB påpekar vikten av attraktiva bostadsområden för olika målgrupper t ex kring Sörskogen, Sälgen, Planteringen och Skaraberg. Den kommande boendestrategin blir ett värdefullt redskap i arbetet med fördjupade översiktsplaner. Konceptet Trädgårdsstaden bör utvecklas till att inte endast omfatta Domprostebyn. Skara har som helhet goda möjligheter att profilera sig som trädgårdsstad.

Kommentar: Miljö- och byggnadskontoret har ingen annan uppfattning. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Kultur- och fritidsnämnden instämmer i skrivningarna om de värdefulla bebyggelsemiljöerna och kulturlandskapet samt om fritidsmiljön. Nämnden har tidigare diskuterat behovet av en bevarandeplan, som mer konkret kan fokusera på särskilt intressanta objekt. Nämnden framhåller också bristen på bollplaner, som blir större när en plan försvinner vid Domprostebyn. Det är angeläget att få till stånd bollplaner öster om E20. Möjligheterna att i olika avseenden utveckla Vilanområdet bör bevakas. Slutligen påpekas vikten av att översiktsplanen behandlas i kommunfullmäktige varje mantalsperiod.

Kommentar: Bristen på bollplaner tillgodoses inte med fysisk planering. Det bör vara möjligt

att finna lämpliga platser, om de ekonomiska resurserna finns. Diskussion pågår f n om att söka statliga bidrag till ett kommunalt naturvårdsprogram. Om ett program utarbetas, kan det bli att behandla fritidsmiljöer och tätortsnära rekreationsområden. För att kunna anlägga bollplaner öster om E20 krävs gång- och cykeltunnel under E20. Den ingår i den planerade gång- och cykelvägen Skara-Axvall, med planerad byggstart 2006. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Moderata gruppen i Skara kommun ger bli a följande synpunkter på förslaget. För att möjliggöra kommunens planering måste Vägverket avkrävas besked om utbyggnad av E20 och ombyggnad av Brogårdsvägen. Skara kommun har relativt liten andel småhus varför småhusbyggande bör prioriteras. Viktigt är också att välja ut eftertraktade naturområden t ex Vallesjöarna. Att begränsa möjligheterna till åretruntboende i fritidshus är inte rimligt. För att få en levande landsbygd måste människor kunna flytta ut på landsbygden. Att vara restriktiv med bygglov i områden med bebyggelsetryck är ett ställningstagande som inte kan gälla i en expansiv och modern kommun. Vissa samlingslokaler saknas i sammanställningen t ex Vinköl och Skallmeja, liksom Djurskyddsmyndighetens stora sal. Under rubriken Kommunikation bör man nämna Skara Energis delägarskap i Fastbit och Västgötaringen vars syfte är att möjliggöra bredbandsuppkoppling på landsbygden. Slutligen menar den moderata gruppen att Skara som Hästcentrum bör diskutera hur man t ex med rid- och travvägar kan ge bättre förutsättningar för kommunens hästägare.

Kommentar: I samband med detaljplanen för kvarteret Sälgen har både Vägverket och Länsstyrelsen gett besked om att ombyggnaden av Brogårdsvägen till fyrfältsväg sannolikt ligger mycket långt fram i tiden. Miljö- och byggnadsnämndens ambition är att kunna erbjuda attraktiva småhustomter i samtliga tätorter, liksom att så långt möjligt underlätta för dem som

vill bygga och bo på landsbygden. Flera detaljplaner har nyligen reviderats för att anpassa dem till en förändrad efterfrågan. Fyra stora tomter har skapats vid Näsbadet. Frågeställningar kring permanentning av fritidshus finns bl a i planbeskrivningens avsnitt 1.2 som har preciserats något. Huruvida nämnden bör inta en mer positiv attityd till permanentning är en politisk fråga som bör diskuteras vidare under utställningstiden. För områden med sk bebyggelsestryck har områdesbeskrivningarnas restriktiva formuleringar ändrats till att bygglov skall ges där särskilda skäl finns. Texten i GPF/GMF 6.2 om samlingslokaler har kompletterats, men Djurskyddsmyndighetens stora sak hyrs inte ut till utomstående och skall inte vara med på listan. Text och karta i GPF/GMF 15.7 har kompletterats om Skara Energis satsning på bredbandsutbyggnad på landsbygden. Miljö- och byggnadskontoret har i flera sammanhang aktualiserat behovet av lämpliga rid- och travvägar och är positivt till att frågan utreds. Frågan kan komma att aktualiseras i ett eventuellt naturvårdsprogram (se ovan) men kontoret har fortfarande inga egna resurser för en sådan utredning.

Företagarna i Skara uppfattar planen som en gedigen dokumentation av kommunen, och framhåller särskilt följande. Tillgången till bra kommunikationer, industritomtmark och lokaler, attraktiva bostäder samt gymnasieutbildning av hög kvalitet är särskilt viktig för näringslivet. Ombyggnaden av Rv49 får inte fördröjas ytterligare. Utbyggnaden av E20 är oerhört viktig för näringslivet i Skaraborg, och en överlevnadsfråga för vissa transportberoende industrier. Företagarna ser positivt på att Domprostebyn byggs, och betonar vikten av en tilltalande boende- och stadsmiljö. Skötseln av grönområden av parker är viktig. Slutligen framhåller man att bättre dialog behövs mellan industrin och gymnasieskolan, och deltar gärna i samrådssamtal med kommunen kring gemensamma intressen.

Kommentar: Miljö- och byggnadskontoret har ingen annan uppfattning. Kopia av skrivelsen har lämnats till barn- och utbildningskontoret för kännedom och eventuella åtgärder. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Kommunala Pensionärsrådet KPR är positivt till ny teknik, men för att samråd skall kunna ske måste tekniken finnas hos mottagarna vilket ännu inte är fallet. Befolkningsutveckling-

en i kommunen, och äldre människors behov av lämpliga bostäder i framtiden, bör belysas. Det finns för få flerbostadshus med hiss i Skara. KPR framhåller vikten av rekreationsmöjligheter i eller nära centrum. Tillgång till parker och grönområden, likt Hindsbosjön, är viktig för den som har svårt att förflytta sig. Det har stor betydelse för de äldres hälsa och livskvalité.

Kommentar: Vi är medvetna om de demokratiska riskerna med den nya tekniken. Cd-skivorna måste kompletteras med ett antal tryckta omgångar som skall finnas tillgängliga bl a på biblioteket. Inte heller i övrigt har miljö- och byggnadskontoret någon annan uppfattning än KPR. Frågan om lämpliga bostäder för äldre behandlas i andra sammanhang. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Skara Naturskyddsförening menar att den del av planen som beskriver nuläget är utmärkt som uppslagsverk och som underlag för utflykter. Cd-upplagan, som är billig att framställa, bör delas ut gratis på biblioteket och finnas tillgänglig på högstadies- och gymnasieskolor. Det är bra att Rv49 föreslås bli mötesfri landsväg öster om Axvall. Planerna på cykelvägar är bra men får inte stanna vid tomma utfästelser. Det är också bra att behovet av Tysta områden belyses. Vattenplaneringen behöver utvecklas, och områden som är särskilt känsliga för utsläpp måste kartläggas. Kunskapen om ekologiskt känsliga områden behöver utvecklas. Diskussion om bredbandstillgänglighet på landsbygden saknas, liksom om konflikter kring 3G-master, landskapsbild och strålmiljö. Lokala miljömål och miljöstrategier bör synkroniseras med nationella och regionala miljömål samt med nationella folkhälsomål. Målen skall vara anpassade till lokala förutsättningar samt vara uppföljningsbara. Viktiga mål är t ex God bebyggd miljö, Grundvatten av god kvalitet och Ingen övergödning. Olika sektorsmål bör synkroniseras. Parkskötsel, naturvård och kulturmiljövård bör samordnas. Hur vi skall uppnå målen sunda och säkra miljöer inkl säkra livsmedel framgår inte. Planen hänvisar till kommunens miljöpolicy, men det är bara vackra ord som inte har någon djupare substans i det dagliga arbetet.

Kommentar: Miljö- och byggnadskontoret har ingen annan uppfattning, och kommer att arbeta för att önskemålen tillgodoses i den takt och omfattning som resurserna medger. Flera frå-

gor behandlas i kommunens miljöstrategi vars syfte kan sägas vara att omsätta ord till praktisk handling. Detsamma gäller det eventuella naturvårdsprogram som nämns ovan. Beträffande bredband och Tysta områden, se svaren på moderaternas respektive Länsstyrelsens yttranden. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Svenska Turistföreningen (Skara - Götene-kretsen) anser att planen är välgjord och informativ. Det område som avses användas till golfbana (Götala) är känsligt, och inrymmer värdefulla ängs- och hagmarker med höga kulturhistoriska värden. Med tanke på fornlämningarna är föreningen förvånad över att området inte klassats som riksintresse för kulturmiljövården. Om golfbanan anläggs förutsätter man att kommunen i hög grad beaktar skyddet av dessa kulturhistoriska värden liksom av ängs- och hagmarkerna.

Kommentar: Beträffande Götala hänvisas till Länsstyrelsens yttrande, med kommentarer. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Härlunda - Bjärka Hembygdsförening har inget att invända i delar som berör föreningens närområde.

Kommentar: Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Pia och Ingvar Andersson, Skolgatan 6C, menar att elektromagnetiska fält inte är bra för människor och inte skall finnas i närheten av bostäder, dagis och skolor. Alla master, sändare och vindkraftverk skall redovisas. Områden med lågstrålning skall inrättas.

Kommentar: Förutsättningarna beskrivs i de gemensamma planerings- och miljöförutsättningarna GPF/GMF avsnitt 15.7 och 16.4. Miljö- och byggnadsnämnden har den 23 augusti 2004 uttalat att nämnden inte kan avsätta och garantera "strålningsfria" zoner. Kommunfullmäktige har den 28 februari 2005, som svar på en motion om handlingsprogram för dem som har elallergi, beslutat att ett antal åtgärder skall vidtas. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Lidköpings kommun menar att planen har god samstämmighet med Lidköpings översiktsplan i gemensamma gränsöverskridande frågor och

att den bedöms kunna utgöra ett gott underlag för fortsatt samverkan över kommungränsen. Kommentar: Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Skövde kommun anför i huvudsak följande. Vidareutvecklingen av det nyligen startade samarbetsorganet Samverkan Skaraborg är viktigt både för kommunernas som regionens utveckling. Samarbete bör bli ske inom kommunikation, näringsliv och utbildning. Utbyggnad av E20 samt Rv49 mellan Skövde och Skara är av stor vikt bli för tillväxt inom näringslivet. Cykelvägen mellan Skövde och Varnhem på den f d järnvägsbanken har, förutom att den fungerar väl som cykelväg, ett historiskt värde. Leden är viktig att ha kvar, och ger bli möjligheter för cykelturism runt Billingen. Skövde kommun instämmer i att det finns ett behov av att rusta upp cykelvägen. Planförslaget saknar en beskrivning av Köpstadens framtida utveckling och dess påverkan på kringliggande städers handelsområden.

Kommentar: Miljö- och byggnadskontoret delar Skövde kommuns inställning i de flesta frågorna. Frågan om Köpstadens påverkan på närliggande kommuner har emellertid ingen större relevans. För det första har Skara kommun antagit en detaljplan som ger möjlighet att i stort fördubbla handelsytorna. För det andra håller Köpstaden fast på att fyllas med annan verksamhet (Fame World). Slutligen styrs varken utvecklingen av Köpstaden, Maxi-området i Skövde eller Framnäs i Lidköping i praktiken av deras eventuella påverkan på kringliggande städers handelsområden. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Vara kommun anser inte att det finns några mellankommunala intressen där Vara och Skara har olika inriktning. En dialog bör dock uppstå kring vindkraftsfrågorna.

Kommentar: Miljö- och byggnadskontoret delar Vara kommuns uppfattning. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

P4 (Försvarsmakten; Skaraborgs Regemente) menar att avsnittet "Försvarsanläggningar" bör förtydligas och kompletteras i. Vidare bör det av planen tydligt framgå att samråd med försvarsmakten skall ske före uppförande av mast, torn, sändande antenn eller hög byggnad. I yttrandet föreslås vilka kompletteringar som bör ske. Slutligen erinrar man om att nationella

försvarsbeslut kan förändra verksamheten vilket kan påverka planarbetet i ett senare skede.

Kommentar: Planbeskrivningens avsnitt 4.1 har kompletterats i enlighet med Försvarsmaktens yttrande.

Skogsvårdsstyrelsen Västra Götaland erinrar om de regelbundna träffar som företrädare för Skara kommun och Skogsvårdsstyrelsen har. Det är angeläget att detta samarbete kan fortsätta. I övrigt har man inget att erinra mot planen.

Kommentar: Miljö- och byggnadskontoret har ingen annan uppfattning. Yttrandet motiverar ingen revidering av planen.

Vägverket Region Väst, Mariestadskontoret, anser att planförslaget är väl utarbetat, lättläst och informativt. Man har i grunden inget att invända mot förslaget, utan tillstyrker det mesta även om en del mål och strategier är ganska allmänt hållna. Därutöver innehåller Vägverkets yttrande ett antal kommentarer både av allmän karaktär och mer specifika.

Kommentar: Planen har korrigerats i enlighet med Vägverkets påpekanden.

Länsstyrelsen Västra Götaland, Mariestadskontoret, anger som sin samlade bedömning att förslaget till uppdatering av översiktsplanen främst innehåller en ingående beskrivning av planeringsförutsättningarna för kommunen. Vidare innehåller planen kommunens vision för år 2010 med översiktliga mål och strategier för kommunens utveckling. Planförslaget har tyngdpunkt på att skapa handlingsberedskap. Planen är mindre tydlig när det gäller kommande förändringar. Konsekvensbeskrivningen är mycket översiktlig och innebär att många frågor får belysas i kommande fördjupade översiktsplaner samt detaljplaneprogram. Planförslaget är omfångsrikt och något svåröverskådligt men kan ge tydlig vägledning för efterkommande enskilda beslut på landsbygden. Till planen hör en utmärkt del kallad gemensamma planerings- och miljöförutsättningar.

Därutöver innehåller Länsstyrelsens yttrande en utförlig genomgång av planens olika delar, med bl a följande kommentarer samt förslag till ändringar och kompletteringar.

- Kommunen bör göra en prioriteringslista för upprättande av områdesbestämmelser

samt införande av skydds- och varsamhetsbestämmelser i detaljplaner. Det är tveksamt om rådgivning och information är tillräckligt för att skydda värdefulla miljöer på landsbygden.

- Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att förbättrad standard och framkomlighet på E20 och väg 49 är angelägen.
- Länsstyrelsen delar Skövde kommuns synpunkter på behovet att beskriva Köpstadens inverkan på handeln i regionen.
- Miljö- och riskfaktorer måste behandlas utförligare. Avsnitten om miljö, hälsa och säkerhet skall t ex ha det nya krishanteringssystemet som planeringsförutsättning.
- Arbetet med att genomföra planens mål bör ges en tydlig struktur, med fördelning av arbetsuppgifter och ansvar.
- Miljömål och andra mål redovisas i GPF/GMF. Men de blir inte intressanta förrän planförslaget ställs i relation till målen med en beskrivning av om och hur målen kan uppfyllas.
- Val av plats för golfbana bör göras utifrån en helhetssyn på möjligheter kring Skara tätort. Detaljplan är det lämpliga instrumentet för att styra anläggandet av en golfbana. Länsstyrelsen har tidigare framfört synpunkter på etableringen och vill inte i detta yttrande föregripa hanteringen av ärendet.
- Länsstyrelsen delar de preliminära slutsatserna i utkastet till vindkraftpolicy, och anser att de bör vidareutvecklas och inarbetas i planen.
- Problemställningen kring omvandling av fritidshus till åretrunthus är generell för hela kommunen. Frågan visar på behovet av att behandla generella frågeställningar, inte bara geografiska delområden.
- GPF/GMF:s förslag till Tysta områden bör ingå i översiktsplanen.
- För att tillgodose målet hållbar utveckling och långsiktig god hushållning bör tidsperspektivet för Vision 2010 vara betydligt längre.
- Länsstyrelsen instämmer i att fördjupade översiktsplaner bör upprättas.
- Länsstyrelsen avser inte att säkerställa Axvalla hed som natur- eller kulturresevat eftersom riksantikvarieämbetet ansett att området skall säkerställas enligt förordningen om statliga byggnadsminnen.
- Det är en missuppfattning att alla Natura 2000-områden avses bli naturreservat.

- Område O36 (Hasslösa flygfält) bör utgå ur planen.
- O-områdena bör minskas både till antal och omfattning. Övriga områden kan redovisas som R-områden.

I övrigt hänvisas till Länsstyrelsens fullständiga yttrande.

Kommentarer:

- Det är riktigt att planförslagets tyngdpunkt ligger i att skapa handlingsberedskap, och att den är mindre tydlig när det gäller kommande förändringar. Som framgår bl a av förordet till GPF/GMF har detta hittills varit en medveten strategi. Kommunens ambition är att på sikt kombinera denna plan, som närmast kan kallas markanvändningsplan, med en s k framtidsplan där planerade och förväntade förändringar inom olika samhällssektorer beskrivs mer utförligt.
- Miljö- och byggnadskontoret har hittills inte haft behov av prioriteringslista för områdesbestämmelser m fl skyddsbestämmelser. En sådan skulle t o m kunna uppfattas som förberedelse för tvångsåtgärder, vilket kan skapa motsättningar och motverka dess syfte. Kontorets strategi är istället att i första hand använda positiva åtgärder som rådgivning, information och annat bistånd, för att införa skyddsbestämmelser när detta kan ske i samförstånd med fastighetsägare och andra berörda. Områdesbestämmelser skall användas först när övriga åtgärder visar sig omöjliga eller otillräckliga. Erfarenheterna av denna strategi har hittills varit positiva. Särskilt i Skara tätort har de nationella miljömålets delmål för skydd av kulturhistorisk bebyggelse med god marginal kunnat uppfyllas.
- Beträffande Köpstadens inverkan på regionen, se svaret på Skövde kommuns yttrande ovan.
- GPF/GMF:s avsnitt om miljö- och riskfaktorer har omarbetats. Planbeskrivningens avsnitt 2.2 Mål och strategier (punkt 9 och 14) har kompletterats.
- Genomförandet av planens mål hör till stora delar hemma i den ovan nämnda framtidsplanen.
- Ett flertal frågor, t ex arbetet med de nationella miljömålen, ingår i Skara kommuns miljöstrategi som bedöms kunna antas hösten 2005.
- Val av plats för, och utformning av, eventuell golfbana vid Götala bör behandlas

separat. Översiktsplanen utgör inget hinder för detta.

- De geografiska rekommendationerna i utkastet till vindkraftspolicy har förts in i planbeskrivningens avsnitt 1.2. Deras status höjs därigenom från planeringsunderlag till riktlinjer som skall antas av kommunfullmäktige.
- Beträffande frågan om permanentning av fritidshus hänvisas till svaret på moderaternas yttrande ovan.
- Principerna för s k Tysta områden har förts in i planbeskrivningens avsnitt 1.2. Även här höjs statusen till riktlinjer som skall antas av kommunfullmäktige.
- Vision 2010 avses uppdateras till Vision 2015, men inte i detta sammanhang.
- Fördjupade översiktsplaner bör på sikt upprättas, men miljö- och byggnadskontoret har f n inte resurser för att genomföra detta arbete.
- Informationen om Natura 2000 har aktualiserats och korrigerats.
- Område O36 har reducerats till ett skyddsområde 300 m kring den f d flygbasen.
- Miljö- och byggnadsnämnden delar uppfattningen att antalet O-områden kan minskas som följd av den sänkta ambitionen för upprättande av områdesbestämmelser. Men eftersom detta dels inte har någon större praktisk betydelse, dels skulle innebära omfattande omarbetning av planen, bör det avvaktas kommande revidering av planen.

Därutöver har planen korrigerats på ett antal punkter i enlighet med Länsstyrelsens yttrande.

Underskrift

Översiktsplanen är upprättad i maj 2004 och reviderad i februari 2005.

Östen Andersson
stadsarkitekt

Erik Westlin
planarkitekt